

บทความวิจัย

รูปแบบการพัฒนาการศึกษาให้นักเรียนด้อยโอกาสชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส

สุไชมะห์ กือเค็ง*

* นักวิชาการศึกษาคำาณูการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนราธิวาส

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาการศึกษาให้นักเรียนด้อยโอกาสชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะจังหวัดนราธิวาส 2) เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติการนำรูปแบบการพัฒนาการศึกษาให้นักเรียนด้อยโอกาสชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะจังหวัดนราธิวาส

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า 1) ผลการศึกษาความเห็นข้อเสนอรูปแบบการพัฒนาการศึกษาให้นักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส พบว่า ข้อเสนอรูปแบบการพัฒนาการศึกษาให้นักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส ที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นระดับมากที่สุดและมีความสอดคล้องกัน รวม 18 ประเด็น 2) ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติการนำรูปแบบการพัฒนาการศึกษาให้นักเรียนด้อยโอกาสชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะจังหวัดนราธิวาส พบว่า 2.1) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ โรงเรียนครู และผู้ปกครองควรร่วมกันปลูกฝังและสร้างความตระหนักให้นักเรียนด้อยโอกาสมีคุณลักษณะและทักษะชีวิตที่ดีเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุขต่างๆ ในสังคมปัจจุบันและอนาคต โรงเรียนควรแนะให้นักเรียนด้อยโอกาสและผู้ปกครอง ให้นักเรียนได้เรียนจบการศึกษาภาคบังคับและสามารถประกอบอาชีพได้ตามความสนใจของนักเรียน โรงเรียนควรสนับสนุนการรับส่งนักเรียน อาหารกลางวัน อาหารเช้าและอาหารเสริมนมให้นักเรียนด้อยโอกาสทุกคนทุกชั้นเรียน 2.2) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติระดับมากที่สุด 4 อันดับแรก คือ โรงเรียนควรสนับสนุนการรับส่งนักเรียน อาหารกลางวัน อาหารเช้าและอาหารเสริมนมให้นักเรียนด้อยโอกาสทุกคนทุกชั้นเรียน โรงเรียน ครู และผู้ปกครองควรร่วมกันปลูกฝังและสร้างความตระหนักให้นักเรียนด้อยโอกาสมีคุณลักษณะและทักษะชีวิตที่ดีเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุขต่างๆ ในสังคมปัจจุบันและอนาคต โรงเรียนควรส่งเสริมผู้ปกครองและจัดการเรียนการสอนโดยนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสร้างเสริมประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ การลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ภายในครอบครัวเพื่อส่งผลให้นักเรียนได้เรียนต่อสูงขึ้น โรงเรียนควรจัดเก็บข้อมูลนักเรียนด้อยโอกาสเป็นรายบุคคลอย่างละเอียด เพื่อให้สามารถนำไปใช้ส่งเสริมและพัฒนาต่างๆ ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

คำสำคัญ: รูปแบบ, การพัฒนาการศึกษา, นักเรียนด้อยโอกาส

RESEARCH

An Educational Development Model for Underprivileged Students in Elementary 6, Bacho District, Narathiwat Province.

Huzaimah Kuedeng *

** Professional Educator, Narathiwat Provincial Education Office. Master of Education in Educational Technology and Communications, Faculty of Education, Prince of Songkla University.*

Abstract

This study aimed to 1) construct an educational development model for underprivileged students in Elementary 6, Bacho District, Narathiwat Province; and 2) evaluate operational suitability and feasibility for implementing the model with these students.

Results revealed that 1) expert validation of the educational development model for underprivileged students in Elementary 6, Bacho District, Narathiwat Province, yielded an extremely high rate of agreement with 18 objective-congruent items; and 2) the evaluation of operational suitability and feasibility of the model with the targets included 2.1) the top three suitable items regarding schools, teachers, and parents jointly cultivating and raising awareness to ensure that the underprivileged students develop desirable characteristics and life skills as self-immunity against drugs and abuses in the present and future society; the schools offering guidance to ensure that the underprivileged students and their parents could work towards completing a compulsory education and develop the capacity to pursue a career of interest; and the schools supporting transportation, lunches, breakfasts, and milk supplements for all underprivileged students in all classes; and 2.2) the top four operationally feasible items were the schools supporting transportation, lunches, breakfasts, and milk supplements for all underprivileged students in all classes; schools, teachers, and parents jointly cultivating and raising awareness to ensure that the underprivileged students develop desirable characteristics and life skills as self-immunity against drugs and abuses in the present and future society; the schools supporting parents and incorporating the sufficiency economy philosophy in teaching management to enhance professional experience, reducing expenses, and increase household incomes to ensure students' continuing education; and the schools keeping detailed information of the underprivileged students for quick and convenient promotion and development in the future.

Keywords: Model, educational development, underprivileged students

บทนำ

เหตุการณ์ความขัดแย้ง ความรุนแรง และความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา นราธิวาส ปัตตานี และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา) มีความยืดเยื้อมานานกว่า 14 ปี (ศรีสมภพ จิตรภิมมยศรี, 2560) ยิ่งเวลาผ่านไปความขัดแย้งและความรุนแรงยังปรากฏให้เห็น ทำให้เกิดปัญหาแก่สังคมรวมไปถึงประเทศชาติมากมาย จังหวัดนราธิวาสเป็นจังหวัดชายแดนใต้ที่ติดกับประเทศมาเลเซีย ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ 83 และประชากรส่วนใหญ่จะใช้ภาษาท้องถิ่นนั่นคือภาษามลายูในการสื่อสารในท้องถิ่น อำเภอบาเจาะ เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดนราธิวาสที่อยู่ทางตอนเหนือของจังหวัดนราธิวาส ติดกับอำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี มีเหตุการณ์ความขัดแย้ง ความรุนแรง และความไม่สงบ มากที่สุดอำเภอหนึ่งของจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบเรื่อยมา ส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย เช่น ปัญหาเด็กกำพร้า ปัญหาการขาดรายได้ ปัญหาความยากจน ปัญหาการบาดเจ็บและพิการ ปัญหาในการดำรงชีวิตประจำวันที่ต้องมีข้อจำกัดหลายอย่าง การออกจากบ้านเพื่อไปประกอบอาชีพหรือธุระที่จำเป็น เป็นสิ่งที่ไม่ปลอดภัยเหมือนเมื่อครั้ง 14 ปีก่อน ปัญหาดังกล่าวส่งผลโดยตรงกับนักเรียนหลายๆ คน ในพื้นที่อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส ทำให้เยาวชนหรือนักเรียนให้กลายเป็นเด็กด้อยโอกาสอีกจำนวนมาก (อมรวิรัช นาคบรรพ, 2557) โดยในช่วงปี 2549 - 2554 มีเด็กในสามจังหวัดชายแดนใต้ที่กลายเป็นเด็กกำพร้าที่ขาดทั้งพ่อและแม่จำนวนถึง 4,592 คน และเด็กอีกจำนวนหนึ่งได้กลายเป็นเด็กที่อยู่กับแม่เลี้ยงเดี่ยวหรือแม่หม้ายที่ต้องสูญเสียสามีทำให้ครอบครัวขาดเสาหลักจึงทำให้เด็กเหล่านี้อยู่ในภาวะยากลำบากมากยิ่งขึ้น จากการที่แม่ไม่สามารถประกอบอาชีพที่มีรายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงดูบุตร โดยจากสถิติในช่วงปีดังกล่าว สามจังหวัดชายแดนใต้ มีจำนวนแม่หม้ายจากเหตุการณ์ความรุนแรงในช่วงเวลาเดียวกันสูงถึง 2,480 คน

สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา เป็นวัยที่ต้องได้รับการดูแลและเอาใจใส่จากผู้ปกครองและโรงเรียนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นระดับชั้นสุดท้ายของระดับประถมศึกษา ที่ต้องดูแลและเอาใจใส่มากกว่าเนื่องเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่นักเรียนต้องมีการตัดสินใจจะเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หรือจะหยุดเรียน นักเรียนหลายๆ คน ตัดสินใจหยุดเรียนหรือไม่เรียนต่อ เนื่องจากนักเรียนมีความด้อยโอกาสในหลายๆ ด้าน เช่น ไม่มีทุนเรียนต่อ ขาดกำลังใจและแรงจูงใจในการเรียนต่อ จากข้อมูลสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนราธิวาส ปีการศึกษา 2562 มีนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกอำเภोजังหวัดนราธิวาส เป็นนักเรียนด้อยโอกาสคิดเป็นร้อยละ 71.36 ส่วนนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส เป็นนักเรียนด้อยโอกาส คิดเป็นร้อยละ 90.14 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนราธิวาสจึงคิดหารูปแบบแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ เหล่านี้โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและเสมอภาค อันจะนำไปสู่การจัดทำนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสเพื่อให้คนไทยทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันให้มากที่สุดนักเรียนสามารถเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาหรือระดับที่สูงขึ้นสามารถเป็นประชาชนที่มีคุณภาพ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาในท้องถิ่นและประเทศชาติ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนราธิวาส จึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในรูปแบบการพัฒนาการศึกษานักเรียนด้อยโอกาสขึ้น

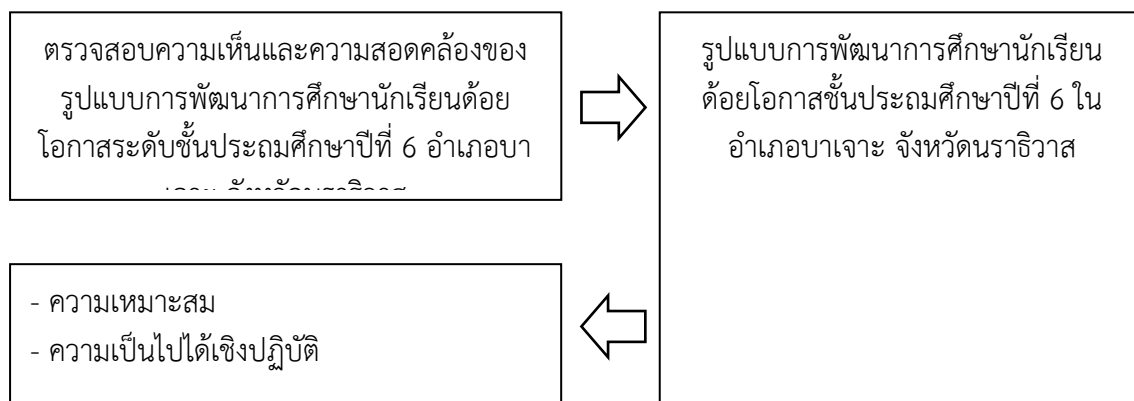
ประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส เพื่อเป็นกรณีศึกษาในการพัฒนานักเรียนระดับอื่นๆ และในพื้นที่อื่นนอกจากอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาการศึกษาให้นักเรียนด้อยโอกาสชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส

2) เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติของรูปแบบการพัฒนาการศึกษาให้นักเรียนด้อยโอกาสชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพัฒนา (Research and Development) เป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างวิจัยเชิงคุณภาพและวิจัยเชิงปริมาณ ใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟายเพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาการศึกษาให้นักเรียนด้อยโอกาสชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการค้นคว้า ตามลำดับดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

- ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส 28 แห่งๆละ 1 คน รวม 28 คน
- ครูที่รับผิดชอบงานพัฒนาการศึกษาให้นักเรียนด้อยโอกาสโรงเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส 28 แห่งๆละ 1 คน รวม 28 คน

- นักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส จำนวน 587 คน

- ผู้ปกครองของนักเรียนด้อยโอกาสของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส ในแต่ละโรงเรียน จำนวน 587 คน

- ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ จำนวน 17 คน

รวมประชากรทั้งหมด 1,247 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากกลุ่มประชากร ดังนี้

- ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส 28 แห่งละ 1 คน รวม 28 คน

- ครูที่รับผิดชอบงานพัฒนาการศึกษานักเรียนด้อยโอกาสของโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส 28 แห่งละ 1 คน รวม 28 คน

- นักเรียนด้อยโอกาสของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส ในแต่ละโรงเรียน 28 แห่งละ 1 คน รวม 28 คน

- ผู้ปกครองของนักเรียนด้อยโอกาสของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส ในแต่ละโรงเรียน 28 แห่งละ 1 คน รวม 28 คน

- ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ จำนวน 17 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 129 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์สภาพปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษานักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีคำถามเกี่ยวกับสภาพปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษานักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามปลายปิด เกี่ยวกับสถานะของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย สถานะ เพศ ศาสนา อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 คำถามปลายเปิด เกี่ยวกับสภาพปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษานักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของการบริหารงาน 4 ด้านของโรงเรียน ประกอบด้วย ด้านบริหารงานวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารงานบุคคล และงานบริหารงานทั่วไป

ตอนที่ 3 คำถามปลายปิด Rating Scale 5 ระดับ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2562) เกี่ยวกับสภาพการพัฒนาการศึกษานักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส

2. แบบสอบถามความเห็นข้อเสนอของรูปแบบการพัฒนาการศึกษานักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส เป็นคำถามเกี่ยวกับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อ

ข้อเสนอของรูปแบบการพัฒนาการศึกษานักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส ประกอบด้วย ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามปลายปิด เกี่ยวกับสถานะของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง วิทยฐานะ/ระดับตำแหน่ง

ตอนที่ 2 คำถามปลายเปิด Rating Scale 5 ระดับ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2562) เกี่ยวกับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อข้อเสนอของรูปแบบการพัฒนาการศึกษานักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส

3. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติของรูปแบบการพัฒนาการศึกษานักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส เป็นคำถามที่ให้ผู้ประเมินได้ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติของรูปแบบการพัฒนาการศึกษานักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส ในการนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในและนอกโรงเรียน ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามปลายปิด เกี่ยวกับสถานะของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง วิทยฐานะ/ระดับตำแหน่ง

ตอนที่ 2 คำถามปลายเปิด Rating Scale 5 ระดับ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2562) เป็นคำถามที่ให้ผู้ประเมินได้ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติของรูปแบบการพัฒนาการศึกษานักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะในการพัฒนาการศึกษานักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส โดยได้ดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาบริบทของพื้นที่ เอกสาร หลักสูตร โครงการพัฒนาผู้เรียน ข้อมูลสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนราธิวาส ข้อมูลสารสนเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 และสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษานักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส

2) ประสานและขออนุญาตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 และสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส และประสานผู้อำนวยการและครูโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายเพื่อนัดหมายวันเวลาและสถานที่ดำเนินการสัมภาษณ์ สำหรับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนและผู้ปกครอง ผู้วิจัยจะเลือกอย่างเจาะจง โดยเลือกนักเรียนที่มีครอบครัวที่มีรายได้ไม่เกิน 40,000 บาทต่อครัวเรือน และมีฐานะเป็นผู้ด้อยโอกาสที่สุดของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียน

3) ผู้วิจัยและคณะที่ทำหน้าที่เก็บข้อมูล ลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนครูที่รับผิดชอบการพัฒนาการศึกษานักเรียนด้อยโอกาสชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 6 ณ โรงเรียน และบ้านนักเรียนหรือสถานที่ที่เหมาะสม โดยมีการแจ้งผู้เข้ารับการวิจัยว่าต้องการศึกษาสภาพการพัฒนาศึกษาของนักเรียนด้วยโอกาสเพื่อนำไปวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นรูปแบบการพัฒนาศึกษาต่อไป

4) ศึกษาข้อมูลอื่นๆ ในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่อำเภอบาเจาะ เช่น วิถีชีวิต วัฒนธรรม การดำเนินชีวิต ความเป็นอยู่ อาชีพ เป็นต้น

6) เก็บรวบรวมข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะในการพัฒนาศึกษานักเรียนด้วยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส

7) เชิญผู้แทนผู้อำนวยการโรงเรียนและครูประชุมสนทนากลุ่มเพื่อสรุปสภาพปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะในการพัฒนาศึกษานักเรียนด้วยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส และยกร่างข้อเสนอรูปแบบการพัฒนาศึกษานักเรียนด้วยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการพัฒนาศึกษานักเรียนด้วยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส

1) ประสานและส่งหนังสือให้ผู้เชี่ยวชาญ ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 โดยมีระยะห่างประมาณ 2 สัปดาห์ในการเก็บข้อมูลในแต่ละครั้ง

2) ผู้เชี่ยวชาญได้ลงความเห็นในแบบสอบถามความเห็นข้อเสนอรูปแบบการพัฒนาศึกษานักเรียนด้วยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส ครั้งที่ 1 โดยผู้วิจัยเดินทางไปหาผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านเพื่อเก็บข้อมูล

3) นำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามความเห็นครั้งที่ 1 มาบันทึกลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ทำการวิเคราะห์และประมวลผลทางสถิติ พิจารณาข้อเสนอที่ผ่านเกณฑ์ระดับมากที่สุด (มีร้อยละ = 5) และมีความเห็นสอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญ (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.5) ไปเป็นข้อเสนอในแบบสอบถามความเห็นสำหรับครั้งที่ 2 ต่อไป

4) สำหรับการเก็บข้อมูลในครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 มีการดำเนินการตามข้อ 2 และ 3 แต่ครั้งที่ 3 มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญร่วมประชุมสรุปเป็นรูปแบบการพัฒนาศึกษานักเรียนด้วยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของรูปแบบการพัฒนานักเรียนด้วยโอกาสชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะจังหวัดนราธิวาส

1) ประสานและขออนุญาตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 และสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส และประสานผู้อำนวยการและครูโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายเพื่อนัดหมายวันเวลาและสถานที่ดำเนินการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งแจ้งกลุ่มเป้าหมายแต่ละโรงเรียนให้โรงเรียนได้เตรียมพร้อมและแจ้งผู้ปกครองได้ทราบวันเวลาและสถานที่ดังกล่าว

2) ผู้วิจัยและคณะที่ทำหน้าที่เก็บข้อมูล ลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูที่รับผิดชอบการพัฒนาการศึกษานักเรียนด้อยโอกาสชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และผู้ปกครอง ณ โรงเรียน และ บ้านนักเรียน หรือสถานที่ที่เหมาะสม

3) นำข้อมูลที่ได้มาสรุปและนำเสนอเป็นผลการศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ การพัฒนานักเรียนด้อยโอกาสชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะจังหวัดนราธิวาส ต่อไป

4) จัดรายงานผลการวิจัยที่สมบูรณ์และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนานักเรียนด้อยโอกาสชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะจังหวัดนราธิวาส ตามวัตถุประสงค์วิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาการศึกษานักเรียนด้อยโอกาสชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะจังหวัดนราธิวาส

ผลการศึกษา พบว่า ความเห็นข้อเสนอรูปแบบการพัฒนาการศึกษานักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส ส่วนใหญ่มีความเห็นระดับมากที่สุด (มัธยฐาน = 5) และมีความสอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญ (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.50) รวม 18 ประเด็น ได้แก่

1) โรงเรียนควรจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายตามบริบทที่เหมาะสมกับนักเรียนด้อยโอกาส ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วแต่กรณี

2) โรงเรียนควรเน้นการพัฒนาการอ่านการเขียนภาษาไทย และการคำนวณให้บรรลุตามมาตรฐาน ตัวชี้วัดสาระวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเป็นพื้นฐานที่ดีต่อการเรียนใน วิชาอื่นๆ และเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยสอนเสริมเพิ่มเติมรายบุคคลกรณีนักเรียนมีปัญหาการ อ่านเขียนภาษาไทยและคณิตศาสตร์

3) โรงเรียนควรแนะแนวนักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตลอดจนผู้ปกครอง ให้ ตระหนักถึงความสำคัญในการเรียนต่อจนจบการศึกษาอย่างน้อยภาคบังคับและการประกอบอาชีพในอนาคต ตามความสนใจของนักเรียน

4) โรงเรียน ครู และผู้ปกครองควรร่วมปลูกฝังและสร้างความตระหนักให้นักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะชีวิตที่ดีเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันตนเองจากอบายมุขต่างๆ ในสังคมปัจจุบันและอนาคต

5) โรงเรียนควรได้รับการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุง กิจกรรมการพัฒนาการศึกษาของ นักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง

6) ครูควรมีแผนการจัดการเรียนรู้เื้อื่อนักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีปัญหาใน การเรียน โดยมีการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมและจัดสื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองจากนอกห้องเรียน

7) ครูควรจูงใจให้นักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยนำความสนใจและความต้องการ ของนักเรียนเป็นตัวตั้งในการบูรณาการจัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการ

เรียนเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันหรือการประกอบอาชีพ โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้เฉพาะด้านมาจัด
บรรยายและให้ความรู้แก่นักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม

8) รัฐควรจัดสรรงบประมาณเพื่อให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนด้อย
โอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในแต่ละโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

9) โรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่สร้างเสริมประสบการณ์ในการประกอบอาชีพในอนาคตตลอดจน
สามารถนำไปใช้ในการลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ในครอบครัวได้ และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา
บูรณาการในการเรียนการสอนและบริหารจัดการ

10) กระทรวงศึกษาธิการควรจัดสรรครูแนะแนวโดยตรงสำหรับนักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 หรือมีการพัฒนาครูที่รับผิดชอบให้ความรู้และทักษะในการแนะแนวอย่างมีประสิทธิภาพ

11) โรงเรียนควรสนับสนุนการรับส่งนักเรียนเพื่อมาโรงเรียน อาหารเช้าและอาหารเสริมนมให้
นักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

12) โรงเรียนควรจัดประชุม ผู้มีความรู้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำศาสนา เพื่อ
หารือการให้ความช่วยเหลือในด้านทุนการศึกษา ปัจจัยการดำรงชีวิต และส่งเสริมการมีงานทำแก่ผู้ปกครอง
ของนักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

13) หน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียนควรจัดตั้งกองทุนโดยการระดมทุนจากหน่วยงานอื่นๆ หรือจาก
ชุมชน เพื่อให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้อย่างต่อเนื่องและเพียงพอต่อ
ความจำเป็นพื้นฐาน

14) โรงเรียนควรจัดเก็บข้อมูลนักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นรายบุคคลอย่าง
ละเอียด และสามารถดึงข้อมูลนำมาใช้ได้อย่างสะดวก เพื่อนำไปใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาต่างๆ ต่อไป

15) ผู้ปกครองควรเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อร่วมกันวางแผนและพัฒนา
การศึกษาของนักเรียนร่วมกัน

16) โรงเรียนควรประสานความร่วมมือกับโรงเรียนที่นักเรียนไปเรียนต่ออย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้
ช่วยกันดูแลช่วยเหลือและป้องกันปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนด้อยโอกาส

17) กระทรวงศึกษาธิการควรวางกรอบการดำเนินงานการพัฒนาการศึกษานักเรียนด้อยโอกาสชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

18) ฝ่ายบริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ควรมีการเยี่ยมบ้านนักเรียนด้อยโอกาสชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 กรณีพิเศษ

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติของรูปแบบการพัฒนา
การศึกษานักเรียนด้อยโอกาสชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะจังหวัดนราธิวาส

ผลการศึกษา พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนานักเรียนด้อยโอกาสชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะจังหวัดนราธิวาส พบว่า โรงเรียน ครู และผู้ปกครองควรร่วมกันปลูกฝัง
และสร้างความตระหนักให้นักเรียนด้อยโอกาสมีคุณลักษณะและทักษะชีวิตที่ดีเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันตนเองจากยา
เสพติดและอบายมุขต่างๆ ในสังคมปัจจุบันและอนาคต ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.43) โรงเรียน
ควรแนะแนวนักเรียนด้อยโอกาสและผู้ปกครอง ให้นักเรียนได้เรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับและสามารถ

ประกอบอาชีพได้ตามความสนใจของนักเรียน ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.45) โรงเรียนควรสนับสนุนการรับส่งนักเรียน อาหารกลางวัน อาหารเช้าและอาหารเสริมนมให้นักเรียนด้อยโอกาสทุกคนทุกชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.50)

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาการศึกษานักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ โรงเรียนควรสนับสนุนการรับส่งนักเรียน อาหารกลางวัน อาหารเช้าและอาหารเสริมนมให้นักเรียนด้อยโอกาสทุกคนทุกชั้นเรียน ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.62) โรงเรียน ครู และผู้ปกครองควรร่วมกันปลูกฝังและสร้างความตระหนักให้นักเรียนด้อยโอกาสมีคุณลักษณะและทักษะชีวิตที่ดีเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุขต่างๆ ในสังคมปัจจุบันและอนาคต ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.64) โรงเรียนควรส่งเสริมผู้ปกครองและจัดการเรียนการสอนโดยนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสร้างเสริมประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ การลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ภายในครอบครัวเพื่อส่งผลให้นักเรียนได้เรียนต่อสูงขึ้น ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.68) โรงเรียนควรจัดเก็บข้อมูลนักเรียนด้อยโอกาสเป็นรายบุคคลอย่างละเอียดเพื่อให้สามารถนำไปใช้ส่งเสริมและพัฒนาด้านต่างๆ ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.68)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาการศึกษานักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส ผู้วิจัยได้มีประเด็นอภิปรายผลการวิจัย 4 ประเด็น ดังนี้

1) การขาดความตระหนักของผู้ปกครองในการให้ความสำคัญของการมาโรงเรียนของบุตรหลานด้วยปัจจัยทางเศรษฐกิจของครอบครัว นักเรียนด้อยโอกาสที่ขาดเรียนบ่อย เรียนไม่ทันเพื่อนและไม่เป็นไปตามตัวชี้วัดของมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ส่งผลให้ประสิทธิภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่านักเรียนคนอื่นๆ ทำให้นักเรียนไม่อยากไปโรงเรียนและเกิดปัญหาการออกกลางคันในที่สุด ปัญหานี้ต้องได้รับความร่วมมือในการแก้ไขในหลายๆ ส่วน ประกอบด้วย นักเรียน ผู้ปกครอง ครู โรงเรียน ตลอดจนชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับรินทอง นรทีทาน (2553) ได้ศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า ด้านสถานศึกษาและด้านสังคมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับด้านครอบครัว มีสาเหตุมาจากเด็กอาศัยอยู่กับ ญาติขาดการอบรมเลี้ยงดูที่ดี ครอบครัวยากจน ระดับปานกลาง แนวทางการแก้ปัญหาการออกกลางคันแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน โดยการสร้างความตระหนักให้ทุกฝ่ายได้เห็นความสำคัญของการศึกษา และมีการแก้ปัญหาอย่างจริงจัง สร้างความร่วมมือกับชุมชนในการฝึกอบรมอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ ให้กับผู้ปกครองนักเรียน

2) นักเรียนด้อยโอกาสชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส เป็นนักเรียนยากจน (มากเป็นพิเศษ) ซึ่งเป็นบุตรหลานของครอบครัวที่มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ ครอบครัวอยู่รวมกันหลายคน ขาดแคลนปัจจัยพื้นฐาน มีชีวิตอยู่อย่างยากลำบาก (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และ

คุณภาพเยาวชน, 2557) มีความสนใจและตระหนักในการเรียนการสอนที่เห็นว่าสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันและเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพในอนาคต เนื่องจากนักเรียนด้อยโอกาสมีฐานะทาง เศรษฐกิจของครอบครัวที่ยากจน มีความต้องการด้านอาหาร น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ซึ่งเป็น ความต้องการด้านปัจจัย 4 ที่เป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ซึ่งความต้องการเหล่านี้มีผลต่อ ประสิทธิภาพการทำงานของร่างกายในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับ “ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาส โลว์” ของอับราฮัม มาสโลว์ ได้เสนอไว้ว่า ความต้องการทั้ง 5 ขั้น ความต้องการของนักเรียนด้อยโอกาส ดังกล่าวเป็นความต้องการขั้นแรกของ (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2559) เพราะฉะนั้นความต้องการในการเล่าเรียน ให้จบมาให้ได้สามารถประกอบอาชีพที่ดีมีฐานะมั่นคง ซึ่งเป็นความต้องการด้านความมั่นคงปลอดภัย เป็นความ ต้องการขั้นต่อไปของ “ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์” จึงเป็นความต้องการหรือให้ความสำคัญ รองลงมา การจัดการศึกษาให้นักเรียนด้อยโอกาสควรจัดการศึกษาที่หลากหลายให้สามารถถึงความสนใจของ นักเรียนมาบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ สร้างเสริมประสบการณ์ในการประกอบอาชีพใน อนาคตตลอดจนสามารถนำไปใช้ในการลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ในครอบครัวได้ และนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการเรียนการสอนและบริหารจัดการ อีกทั้งยังสอดคล้องกับ ประศาสน์ เขย ชิต (2547) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เพชรบุรี พบว่า นักเรียนประเภทเด็กด้อยโอกาสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกัน ทั้งนี้ โรงเรียนได้ใช้วิธีการจัดการศึกษาที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการต่างกันสามารถเรียนร่วมกันได้ และสอดคล้องกับ ภาณุพงษ์ แก้วอินทร์ (2559) ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามกรอบการปฏิรูป การศึกษาในทศวรรษที่สองของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มด้อยอย่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ด้านพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ พบว่า สถานศึกษาควรมี การสร้างแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับสายอาชีพหรือวิชาชีพที่เหมาะสมกับบริบทผู้เรียน เพื่อลดปัญหาเด็กด้อยโอกาส แนวทางการประกอบอาชีพสร้างรายได้และลดปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียน นอกจากนี้ยังมี สอดคล้องกับวิสัยทัศน์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, 2551) “มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้าน ร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตาม ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่ จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐาน ความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ”

3) ประเด็นที่มีผลการประเมินความเหมาะสมข้อเสนอรูปแบบการพัฒนานักเรียนด้อยโอกาสชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะจังหวัดนราธิวาส ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ โรงเรียน ครู และผู้ปกครอง ควรร่วมกันปลูกฝังและสร้างความตระหนักให้นักเรียนด้อยโอกาสมีคุณลักษณะและทักษะชีวิตที่ดีเพื่อเป็น ภูมิคุ้มกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุขต่างๆ ในสังคมปัจจุบันและอนาคต เนื่องจากสภาพแวดล้อมของ นักเรียนมีความเอื้อที่จะนำพาเด็กไปสู่วิปัญหาดังกล่าว นักเรียนต้องมีความตระหนักในปัญหาดังกล่าวและ เห็นคุณค่าของการเรียน จะทำให้นักเรียนห่างไกลจากอบายมุขต่างๆ ได้ มีความใฝ่เรียนรู้ และมีคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 ได้แก่ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มี

วินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ โดยคุณลักษณะดังกล่าวสามารถบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ โครงการ/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมประจำวันที่โรงเรียนและที่บ้าน (หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, 2551) เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา และคุณธรรม นำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงสงบสุขในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ สวนีย์ ภิรมย์ไกรภักดี (2559) รูปแบบการเรียนรู้ตระหนักรู้ตนเองด้านความรับผิดชอบของเด็กด้อยโอกาส ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว ด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

4) ประเด็นที่มีผลการประเมินความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติของข้อเสนอรูปแบบการพัฒนานักเรียนด้อยโอกาสชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะจังหวัดนราธิวาส ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ โรงเรียนควรสนับสนุนการรับส่งนักเรียน อาหารกลางวัน อาหารเช้าและอาหารเสริมนมให้นักเรียนด้อยโอกาสทุกคนทุกชั้นเรียน ทั้งนี้เนื่องจากความต้องการดังกล่าวเป็นความต้องการพื้นฐาน “ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์” ของอับราฮัม มาสโลว์ การเดินทางมาโรงเรียนที่ห่างไกลและทุรกันดารเป็นอุปสรรคแรกของนักเรียนในการตัดสินใจมาโรงเรียน นักเรียนที่ผู้ปกครองที่ไม่สามารถรับส่งนักเรียนในวันเวลาที่โรงเรียนเปิดทำการได้นั้นจะไม่ยอมมาโรงเรียน นอกจากนี้ อาหารกลางวัน อาหารเช้า และอาหารเสริมนมเป็นปัจจัยสำคัญในการมาโรงเรียนของนักเรียนด้อยโอกาสเนื่องจากนักเรียนคิดว่าการได้ไปโรงเรียนนักเรียนมีอาหารรับประทานมีนมให้ดื่มในแต่ละวัน ซึ่งจะทำให้ร่างกายมีพลังงานในปฏิบัติกิจวัตรต่างๆ ในชีวิตประจำวัน แม้ว่าโรงเรียนได้รับการอุดหนุนเพียงอาหารกลางวันและอาหารเสริมนม แต่อาหารเช้าและการรับส่งนักเรียนเป็นการบริหารจัดการของโรงเรียนในการสนับสนุนการดำเนินการดังกล่าว เพื่อให้นักเรียนด้อยโอกาสได้มีโอกาสมาโรงเรียนเหมือนนักเรียนคนอื่น

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนานักเรียนด้อยโอกาสชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะจังหวัดนราธิวาส มีประเด็นข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

1) การเลือกนักเรียนและผู้ปกครองเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยควรมีการศึกษารายละเอียดของนักเรียนแต่ละคนให้ชัดเจน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามเป้าหมาย

2) ควรมีผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความเห็นข้อเสนอรูปแบบการพัฒนาการศึกษาให้นักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส จากหน่วยงานภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ เช่น ผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัย นักจิตวิทยา ฯลฯ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียนด้อยโอกาสชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตัดสินใจเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
- 2) ควรมีการศึกษาและพัฒนาระบบการช่วยเหลือนักเรียนสำหรับนักเรียนด้อยโอกาสระดับชั้นประถมศึกษาให้เป็นรูปธรรม
- 3) ควรมีการศึกษการสร้างความตระหนักและความใส่ใจของผู้ปกครองในการเรียนของบุตรหลาน
- 4) ควรมีการศึกษาและสร้างระบบเพื่อให้โรงเรียนและทุกภาคส่วนมีการเชื่อมโยงกันและบูรณาการทำงานร่วมกัน

บรรณานุกรม

- คำแก้ว ไกรสรพงษ์ และ นวลจันทร์ ธัญโชติกันทร. (2561). จิตซึมซาบของเด็ก. นครปฐม: สำนักพิมพ์มูลนิธิเด็ก.
- ชญาณิน จันทรวิจิตร. (2559). ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา: บทบาทการสนับสนุนของวัดและพระสงฆ์ในพื้นที่ชายแดนไทย-เมียนมา. วิทยานิพนธ์ คณะศิลปศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชาย โพธิ์สีตา. (2562). ศาสตร์และศิลป์การวิจัยเชิงคุณภาพ. ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2562). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. ครั้งที่ 14. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้ง.
- ฐิชาธิ์ พะยอมยงค์. (2554). ผลของการให้การปรึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางตามแนวคิดของโรเจอร์สที่มีต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองและความเข้มแข็งทางจิตใจของเด็กด้อยโอกาส. วิทยานิพนธ์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ณัฐภรณ์ เลี่ยมจรสกุล. (2555). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของครัวเรือนไทยภายใต้โครงการเรียนฟรี 15 ปี. เชียงใหม่ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.
- ทัศนีย์ สิงห์เจริญ และคณะ. (2555). สวัสดิการและรูปแบบการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักประชาธิปไตย. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- ทิตนา แหมมณี. (2551). สื่การเรียนรู้-สื่อการสอน. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แหมมณี. (2562). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. ครั้งที่ 23. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรศักดิ์ อุปไมยอติชัย. (2563) . ความเป็นครู แนวทางการพัฒนาทฤษฎีสู่การปฏิบัติ . ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประศาสน์ เขยชิด. (2547). ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เพชรบุรี อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต..
- พรสวรรค์ ภัทรบรรพต. (2556). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในเด็กกลุ่มด้อยโอกาสของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 23 จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช..
- ไพฑูรย์ สีนารัตน์. (2554). “ความเหลื่อมล้ำ และความเป็นธรรมด้านการศึกษา”. ในปาฐกถาเสาสหลักของแผ่นดิน : ชุดความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรม. กรุงเทพฯ: คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาณุพงษ์ แก้วอินทร์. (2559). การบริหารสถานศึกษาตามกรอบการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มด้อยอย่างขาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 34..
- ภูริวรรช คำอ้ายกาวิ. (2557). การนำเสนอกลยุทธ์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับเด็กด้อยโอกาสในการเสริมสร้างการยอมรับเป็นสมาชิกของสังคม. วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- รัตน์ บัณฑิต. (2563). *การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา*. ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รินทอง นรทีทาน. (2553). *แนวทางการแก้ปัญหาการออกกลางคันแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3*. วิทยานิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- เริงชัย หมื่นชนะ. (2558). *จิตวิทยาการศึกษากับหลักการสอน*. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2558) หน้า 1.
- วัชร เล่าเรียนดี และคณะ. (2560). *กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาการคิดและยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21*. นครปฐม: เพชรเกษมพรินติ้งกรุ๊ป.
- วิชานา อับดุลเลาะ. (2551). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- วีรผล แสงปัญญา. (2562). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศศิธร ศรีเวียง. (2556). *การจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- ศิริพร อรินแก้ว. (2561). *การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินโครงการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำสำหรับเด็กด้อยโอกาสในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านบ่อแก้วจังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สวณีย์ ภิรมย์ไกรภักดิ์. (2559). *รูปแบบการเรียนตระหนักรู้ตนเองด้านความรับผิดชอบของเด็กด้อยโอกาส โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 50 จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุนันท์ สิ้นธพานนท์ และคณะ. (2562). *หลากหลายวิธีสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพเยาวชนไทย*. ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันท์ สิ้นธพานนท์. (2561). *นวัตกรรมการเรียนการสอนของครูยุคใหม่เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21*. ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: เทคนิคพรินติ้ง.
- สุนันท์ เหมะธูลินทร์. (2553). *การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาความรู้สึที่มีคุณค่าในตนเองของเด็กด้อยโอกาสในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุภาวดี เพ็ชรทองหลาง. (2556). *ศึกษารูปแบบกิจกรรมการพัฒนาเด็กในสถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านฟุตบอลเยาวชน (ภูเก็ต)*. วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2559). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันท์ ปัทมาคม. (ม.ป.ป.). *การจัดระบบ*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, (อัดสำเนา).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.

- อนุสรฯ กันหาอ้าย. (2555). *การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพเด็กด้อยโอกาส จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อภิชา แดงจำรูญ. (2563). *หนังสือชุด “ครูผู้สร้างแรงบันดาลใจ”*. ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อริยา คูหา. (2562). *จิตวิทยาเพื่อการดำรงชีวิต*. ครั้งที่ 4. สงขลา: นีโอพ้อยท์.
- อริสรา เกสัชชา. (2558). *แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานสวัสดิการสังคมแก่เด็กด้อยโอกาสในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลพลไทรินทร์ อำเภอบลายนาค จังหวัดบุรีรัมย์*. ค้นคว้าอิสระ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์..
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). *หลักการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- อิสริย์ วงศ์ศรีใส และคณะ. (2556). *การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเพิ่มศักยภาพ การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนด้อยโอกาสกรณีศึกษาโรงเรียนศาลา ตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีเทคโนโลยีราชมงคล.
- Brown, Phil.(2000). “*Environmentand Health*”in C. Bird, F. Conrad,and A. Fremont, eds. *Handbook of Medical Sociology*. pp.143-158. NJ : Prentice Hall.
- NESSE. (2012). *Mind the Gap: Educational Inequality across EU Regions*. European Commission’s Directorate-General for Education and Culture. NESSE Network of Experts.
- Unicef. (2007). *A Human Rights-Based Approach to Education for all*. sl: United Nations children’d fund/United nations Educational, Scientific and Cultural Organization.
- Schmidt, William H. (2011). “*Equality of Educational Opportunity, Myth or Reality in U.S. Schooling?*” *American educator* winter 2010-2011.